
Abstrakt

Metodika poskytuje uživateli návod, jak s pomocí vyvinutého software predikovat aktivity sledovaných radionuklidů v rostlinách, a tak optimalizovat jejich výběr pro pěstování. Predikce je provedena na základě znalosti kontaminace radionuklidů a využitím transferových koeficientů pro přestup radionuklidů z půdy do rostliny a znalosti agrotechniky pěstovaných plodin a charakteristik obhospodářované půdy. Metodika je použitelná pro pozdní fázi radiální havárie, kdy se kontaminace rostlin dočká již prakticky pouze přes kořenový systém.

Obsah

Zkratky	9
Definice a vysvětlení pojmů	11
Cíl a určení metodiky	15
1 Úvod	17
2 Podstata metodiky	19
3 Databáze vstupních hodnot	21
3.1 Radionuklidy a jejich poločasy přeměny	21
3.2 Půdní typy a půdní druhy	22
3.3 Typy kultur a agrochemické charakteristiky (AGRCH)	23
3.4 Zemědělské plodiny	24
3.5 Klimatické podmínky	24
3.6 Databáze pozemků pro okolí JE a jejich atributy	25
3.7 Aktivity radionuklidů ve spadu a v půdě pro software RadBio-JE	26
4 Stanovení aktivity v rostlině	29
4.1 Agregovaný transferový koeficient	30
4.2 Závislost transferového koeficientu na době od havárie	31
4.3 Závislost transferového koeficientu na agrochemických charakte- ristikách	32
4.4 Korekce na fyzikální přeměnu	33
4.5 Korekce na zúrodnění půdy	33
4.6 Korekce na klimatické podmínky	35
4.7 Ostatní korekce	36
4.8 Nejistoty stanovení aktivity v rostlinách a nejistoty transfero- vých koeficientů	37

---

5 Práce s metodikou	39
5.1 Program RadBio-JE	40
5.2 Program RadBio-CR	45
5.3 Možná úskalí použití předložených metod	50
6 Optimalizace postupů	53
6.1 Postup optimalizace s využitím softwaru	54
6.2 Získávání dat a využití SW po „jaderné havárii“	57
7 Srovnání novosti postupů	61
8 Uplatnění a určení metodiky	63
9 Seznam použité literatury	65
10 Seznam publikací, které předcházely metodice	67
P Přílohy	69
P.1 Příloha 1 – Hodnoty agrochemických charakteristik v závislosti na kultuře a druhu půdy	69
P.2 Příloha 2 – Seznam plodin a jejich členění do skupin a podskupin	73
P.3 Příloha 3 – Závislost TK na době od havárie a na AGRCH . . .	75
P.4 Příloha 4 – Aktivity radionuklidů ve spadu a v půdě pro SW RadBio-JE	83
P.5 Příloha 5 – Databáze okolí JE – Seznam atributů a naplnění databáze daty	84
P.6 Příloha 6 – RadBio-JE, příprava fiktivních dat a ukázky vstupů a výstupů	93